

АКАДЕМИК ЛИТСЕЙЛАРДА УМУМТА'ЛИМ ФАНЛАРНИ О'QITISHDA АМАЛИЙ МАШГ'УЛОТЛАР МЕТОДИКАСИ

О'qituvchi

Raxmatullayeva Gulnoz Yusupovna

Annotasiya

Akademik litseylarda o'qitish metodikasi va aniq fanlarni o'qitishda amaliy mashg'ulotlar, o'qituvchilarga o'quv jarayonini o'rganish, o'quvchilarning tushunchalarini mustahkamlash, va fanlarni amaliyotga aylantirish uchun muhimdir. Bu mashg'ulotlar o'quvchilarning nazariy bilimlarini amaliyotga aylantirish, ularning iste'mol qilish qobiliyatini rivojlantirish va fanni o'rganishga qiziqishlarini oshirishda yordam beradi. Amaliy mashg'ulotlar o'quvchilarning fanni tushunishini kuchaytiradi va o'rganish jarayonini qiziqarliroq qiladi. Bu esa o'quvchilarning motivatsiyasini oshiradi va ularning fanni o'rganishga qiziqishini yuksaltiradi.

Kalit so'zlar: Akademik litseylar, o'qitish metodikasi, ta'lim jarayonlari, interfaol usullar, kooperativ o'qitish, amaliy mashg'ulotlar, bilim sifati.

Akademik litseylarda o'qitish metodikasi va aniq hamda tabiiy fanlarni o'qitishda amaliy mashg'ulotlar muhim ahamiyatga ega.

1. O'qitish metodikasi:

- Interfaol usullar: Talabalarni jalb qiluvchi va ularga faol qatnashish imkoniyatini beruvchi usullar.
- Muammoli ta'lim: Muammoli vaziyatlarni yechish orqali o'quvchilarni mustaqil fikrlashga o'rgatish.
- Loyihaviy ta'lim: O'quvchilarni ma'lum bir mavzuda loyiha yaratishga jalb qilish.
- Kooperativ o'qitish: Guruh bo'lib ishlash va hamkorlikda bilim olish.

2. Aniq fanlar (matematika, fizika, informatika):

- Laboratoriya mashg'ulotlari: Fizika va informatika bo'yicha laboratoriya ishlarini bajarish.
- Matematik modellashtirish: Matematik modellar yaratish va ularni amaliyotda qo'llash.
- Dasturlash amaliyoti: Informatikada dasturlashga oid amaliy mashg'ulotlar o'tkazish.

3. Tabiiy fanlar (kimyo, biologiya, geografiya):

- Eksperimentlar: Kimyo va biologiya bo'yicha tajribalar o'tkazish.
- Fild ekspeditsiyalar: Geografiya bo'yicha dala ishlari va joylarga sayohatlar.
- Ekologik loyihalar: Tabiatni saqlash va ekologik masalalar bo'yicha loyihalar tayyorlash.

4. Ta'lim texnologiyalari:

- Multimedia vositalari: Ta'limda video, audio va interaktiv taqdimotlardan foydalanish.
- Virtual laboratoriyalar: Simulyatsiyalar orqali laboratoriya ishlarini o'tkazish.
- Masofaviy ta'lim: Onlayn platformalar orqali dars o'tish va nazorat qilish. Ushbu metodlar va vositalar talabalarning qiziqishini oshirish va ularning bilimni chuqurlashtirishda katta yordam beradi. Amaliy mashg'ulotlar nazariy bilimlarni mustahkamlash va ularni amaliyotda qo'llash imkoniyatini beradi. Amaliy mashg'ulotlar o'quvchilarning ish birliklarida ishlash, maslahatlashish va jamoatchilikni rivojlantirish imkoniyatini beradi. Bu, ularning ijtimoiy texnikaviy ko'maklashuvchanliklarini rivojlantiradi. Akademik litseylarda o'qitish metodikasi, aniq va tabiiy fanlarni o'qitishda amaliy mashg'ulotlar o'quv jarayonini mustahkamlash uchun juda muhimdir. Bu mashg'ulotlar o'quvchilarning nazariy bilimlarini amaliyotga aylantirish, ularning iste'mol qilish qobiliyatini rivojlantirish va fanni o'rganishga qiziqishlarini oshirishda yordam beradi. Amaliy mashg'ulotlar o'quvchilarning fanni tushunishini kuchaytiradi va o'rganish jarayonini qiziqarliroq qiladi. Bu esa o'quvchilarning motivatsiyasini oshiradi va ularning fanni o'rganishga qiziqishini

yukseltadi. O'qituvchilar bu metodikani foydalanib, o'quvchilarni faol tarzda qatnashishga chaqirish, ularning fanni tushunish va o'rganish jarayonlarini mustahkamlash uchun amaliy mashg'ulotlarni tashkil etishlari mumkin. Yuqoridagi metodikalar o'quv jarayonini mustahkamlash uchun juda muhimdir. Bu mashg'ulotlar o'quvchilarning nazariy bilimlarini amaliyotga aylantirish, ularning iste'mol qilish qobiliyatini rivojlantirish va fanni o'rganishga qiziqishlarini oshirishda yordam beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Nuriddinov B. «Kasb ta'limi o'qituvchilari malakasini oshirishda faol o'qitish metodlaridan foydalanishning ilmiy pedagogik asoslari». nomzodlik dissertatsiyasi. – T., 2002.
2. Farberman B. L. Razdatochniye materialy metodicheskogo seminarax po peredovim pedagogicheskim texnologiyam. – T.: 2005.
3. Ilg'or pedagogik texnologiyalar asosida dars o'tish yullari. O'quv uslubiy ishlanmalar to'plami. – T.: TDIU. 2005.
4. Axmedov SH.. Uzluksiz ta'lim, fan va ishlab chiqarishning integratsiyalashuvi. – T., 2005.
5. Shamsiyev X. Darzlarni zamonaviy tashkil etishning shakl va uslublari. – Toshkent. 2005.
6. Uzoqova G.S., Tursunov. Q. Sh., Qurbonov M. Fizika o'qitishning nazariy asoslari.-T., O'zbekiston, 2008.